Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Cena 15 gr.

Rok III. Nowogródek, Sobota 2 marca 1929 r. Nr. 60 (417

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE z wyjątkiem świąt od g. 12 rano do g. 2 w nocy.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00 z odnoszeniem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 20 gr., w tekście (przed kroniką) 40 gr., za tekstem 15 gr. za milimetr jednoszpaltowy, drobne za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz. Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

ŻYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POŚWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomja", :—: w STOŁPCACH: p. Engman od g. 14—15. Wydział Powiatowy, pok. 10.
Nr. KONTA P. K. O. 81.287. Szeptyckiego 49.

Prawem naczelnem dobro Państwa

Projekt Konstytucji zgłoszony do Sejmu, nad którym toczy się obecnie dyskusja zapobiega tym zwyr dnieniom życia publicznego, jakich byliśmy świadkami w okresie przedmajowym. Dotyczy to przedewszystkiem sprawy nietykalności posłów. Nowa Konstytucja gwarantuje niezależność posła i wolność wykonywania przez niego obowiązków poselskich, ale nie stawia posłów, tak jak obecnie ponad prawem. Dlatego Bezpartyjny Blok wprowadził do projektu swego zasadę odpowiedzialności karno-sądowej, karno administracyjnej i dyscyplinarnej posłów za działalność nie wchodzącą w zakres wykonywania mandatu, „chyba że Sejm — jak głosi odpowiedni ustęp projektu—zawiesi postępowanie w stosunku do danego posła na okres kadencji"—Znaczy to, że poseł może być za działalność poza Sejmem pociągnięty do odpowiedzialności przez ustanowione prawem władze, tak jak inny obywatel, zaś Sejm ma prawo uchwalić zawieszenie postępowania karnego na czas trwania kadencji sejmowej, jeżeli są ku temu poważne przyczyny. W ten sposób rola i władza Sejmu jako jednego z najważniejszych ogniw prawodawczych zostaje w pełni utrzymana, natomiast ogranicza się ewentualne, szkodliwe dla Państwa, wybryki poszczególnych posłów.

Demokratyczność ustroju, uwarunkowana w projekcie B. B. pięcioprzymiotnikowem głosowaniem została ponadto zagwarantowaną zasadą, jaką w tym projekcie jest obieralność Prezydenta przez powszechne głosowanie obywateli.

Wynika to z zasady, że źródłem władzy w Rzeczypospolitej Polskiej jest Naród,—jak prawem naczelnem — dobro Państwa.

Prezydent, narówni z Sejmem i senatem, czerpie swą władzę wprost z tego źródła, jest naczelnym regulatorem współpracy Rządu i Sejmu. W wypadku nieporozumienia między temi dwoma organami, wyrażającego się w formie votum nieufności Sejmu dla Rządu, Prezydent, kierując się dobrem Państwa, rozstrzyga, czy ma odwoływać Rząd, czyż też zarządzić nowe wybory dla lepszego zapoznania się z opinją kraju.

Istota rozszerzenia władzy Prezydenta, obieralnego przez cały Naród, polega w nowej Konstytucji na prawie bezpośredniej ingerencji jego w działalność organów państwowych, a więc: mianuje i odwołuje Rząd, zwołuje, odracza, zamyka lub może nawet rozwiązać Sejm i Senat, mianuje sędziów i t. p.

Prezydent podpisuje ustawy i mając prawo inicjatywy ustawodawczej, ma również prawo veta zawieszającego. Projektodawcy mieli tu na myśli nadanie Prezydentowi istotnej władzy, a nie tylko reprezentacyjnej, oraz rozszerzenie kompetencji Prezydenta w dziedzinie ustawodawczej, nadając mu prawo nietylko formalnego podpisywania ustaw, lecz również zwracania ich Sejmowi do ponownego rozpatrzenia z uwagami przez siebie poczynionemi.

Pewne trudności przy redagowaniu Konstytucji nasunęła kwestja składania przysięgi przez Prezydenta. Jak wiadomo, dotychczas Prezydent składał przysięgę wobec Zgromadzenia Narodowego, to jest wobec połączonego Sejmu i Senatu. W myśl postanowień projektu B. B., według którego prezydent obierany jest przez powszechne głosowanie, czyli przez cały Naród, przysięga odbywać się musi gdzieindziej dlatego wybrano Kościół katedralny w Warszawie lub innem mieście. Należy wyjaśnić, że nie przesądza to wyboru Prezydenta wyznania chrześcijańskiego niekatolickiego.

Niewątpliwem dobrodziejstwem, stanowiącem bezwzględny dowód demokratyczności projektu naszego jest poraz pierwszy do Konstytucji uprowadzony oddzielny punkt o ubiezpieczeniach społecznych, o opiece nad pracą młodocianych, kobiet, nad emigracją i t. d. Jest to podkreśleniem Konstytucji tendencji do rozwoju i udoskonalenia naszego ustawodawstwa społecznego, którego ramy i szybki rozwój wysuwa nas w tej dziedzinie na pierwsze miejsce w Europie. Jest to istotnym dowodem troski o dobro obywateli, w przeciwieństwie do pseudoradykalnej frazeologji stronnictw lewicowych, które w swej pracy parlamentarnej nie wykroczyły poza ramy obiecanek.

W sprawie stosunku władzy wykonawczej do ustawodawczej zachowana zostaje odpowiedzialność Rządu wobec Sejmu, z tą jednak poprawką, że votum nieufności dla Rządu lub dla poszczególnych ministrów wymaga t. zw. kwalifikowanej większości, t. j. przeszło połowy ustawowej liczby posłów. Pamiętne są fakty, kiedy kluby poselskie, liczące tylko kilkunastu posłów tworzyły „języczek u wagi" i decydowały o uchwaleniu lub odrzucaniu sprawy zaufania do Rządu lub też do poszczególnych ministrów.

Nowa Konstytucja wyklucza przypadkowe większości, dzięki czemu Rząd ma możność pracy, uniezależnionej od widzimi się poszczególnych posłów.

Ważną w tym względzie jest rzeczą, że nowe uprawnienia Prezydenta wprowadzają niezbędny w Państwie czynnik, który wiąże władzę, ustawodawczą z wykonawczą, regulując ich wzajemny stosunek, bowiem z jednej strony ma inicjatywę ustawodawczą i prawo veta, z drugiej — mianuje i odwołuje Rząd.

Inowacją w nowym projekcie jest również uzupełnienie obieralnego Senatu przez 50 senatorów, z mianowanych przez Prezydenta, który, nie zapominajmy, wybrany jest przez Naród. Liczbą tę stanowi 1|3 ogólnej liczby senatorów. Jest to uwzględnienie potrzeb naszego życia społeczno-gospodarczego, jednakże wobec stosunkowo prymitywnego stanu organizacji społecznej, zdecydowano się raczej na system mianowanta przez Prezydenta 50 przedstawicieli zrzeszeń społeczno-gospodarczych i kulturalnych, aniżeli na obieralności 1|3 senatorów przez to zrzeszenia.

Nowa Konstytucja przewiduje prawo wyborcze czynne i bierne dla wojskowych. Podkreślić tu należy, że Konstytucja ta ustala wiek wyborczy—24 lata, czyli że odbywający służbę wojskową, jak wiadomo w 21 roku życia de facto udziału w głosowaniu nie biorą natomiast biorą udział tylko wojkowi zawodowi. Miano tu na myśli poprawienie zasadniczego błędu dawnych państw zaborczych, które celowo wprowadziły oderwaną od społeczeństwa zawodową kastę wojskową, i wprowadzenie ściślejszego spolenia armji z narodem, wychodząc m. in. z założenia, że warunkach życia współczesnego wojnę prowadzą nietylko armje w scisłem tego słowa znaczeniu, lecz całe narody.

Możność wykonywania władzy w Państwie jest jedną z przewodnich myśli projektodawców nowej Konstytucji, która reguluje zasadniczy stosunek społeczeństwa do Rządu. Między innemi projekt B. B. zwiększa atrybucje, związane ze stanowiskiem Prezesa Rady Ministrów. Wpłynąć ma to dobitnie na możność wykonywania władzy w Państwie, a więc, i stabilizację władzy, niezbędną dla dobra ogółu i podnoszącą wobec zagranicy autorytet Państwa, w którem prawo sprawnie jest wykonywane.

Wyjazd Ministra Zaleskiego do Genewy

WARSZAWA 1.III Dziś rano pociągiem paryskim odjechał do Genewy w towarzystwie małżonki Minister Spraw Zagranicznych p. August Zaleski. Jednocześnie z centrali Ministerstwa do Genewy wyjechali: Naczelnik Wydziału p. Jan Tarnowski, szef gabinetu Ministra p. Szumlakowski, kierownik spraw mniejszościowych p. Dębicki i referent prasowy dr. Kutan r.

Na dworcu żegnali Pana Ministra: Komisarz Rządu na m. stołeczne Warszawę p. Jaroszewicz, poseł niemiecki, charges d'affaires Rumunji oraz szereg wyższych urzędników Ministerstwa.

Sprawa polsko-litewska rusza z miejsca

GENEWA 1. III. Przewodniczący Komisji Tranzytowej Ligi Narodów, której poruczono sprawę umowy kolejowej polsko-litewskiej i wykonania rezolucji Rady Ligi z grudnia 1928 r. zawiadomił Sekretarjat generalny Ligi Narodów, iż doradczy komitet kolejowy Komisji zbierze się w marcu b. r. celem omówienia tej sprawy.

Jednocześnie przewodniczący komisji zawiadomił, że zaznajomił się z aktami sprawy, jak również uczynił to przewodniczący komitetów komisji: kolejowego, nawigacyjnego i prawnego tak, że w obecnej sesji będą mogli wystąpić z wnioskami proceduralnemi.

Delegacja niemiecka wyjechała do Genewy

BERLIN 1. III. Dziś wieczorem delegacja niemiecka z ministrem wyjechała do Genewy na marcową sesję Rady Ligi Narodów spraw zagranicznych Stresemanem na czele.

Holandja przystępuje do paktu Kelloga

HAAGA 1. III Izba druga postanowiła zgłosić akces Holandji do paktu Kelloga.

Mrozy na Litwie

KOWNO (ATE) — Z powodu nieustających mrozów na Litwie w Kownie zabrakło opału. Zamiast węgla i drzewa zaczęto używać torfu. W ciągu ostatniej doby temperatura na Litwie dochodziła do 22 stopni poniżej zera. Mrozy najdotkliwiej dały się we znaki okręgowi Kłajpedzkiemu, gdzie z rozporządzenia władz miejscowych zamknięto wszystkie zakłady naukowe wyższe i średnie oraz szkoły początkowe dla zaoszczędzenia węgla. Jednocześnie skrócono czas urzędowania we wszystkich instytucjach państwowych i prywatnych.

Zjazd inżynierów i techników Województwa Nowogródzkiego

Dnia 1 marca w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego rozpoczęły się obrady Zjazdu Drogowego.

Zebranych powitał w imieniu nieobecnego p. Wojewody Beczkowicza pan wicewojewoda Godlewski, podkreślając wielkie znaczenie Zjazdu dla spraw drogowych w województwie i życzył owocnych wyników obrad. Przewodnictwo obrad Pan Wicewojewoda oddał w ręce dyrektora robót publicznych p. Inż. A. Zubelewicza, który w przemówieniu swem naszkicował trzy zasadnicze kwestje, nad któremi Zjazd będzie obradował, a mianowicie kwestje ściśle techniczne, kwestje natury organizacyjnej, kwestje natury gospodarczej i sprawy bieżące. Dyrektor p. Zubelewicz podkreślił, iż sprawa drogowa na terenie województwa pod względem technicznym spoczywa w rękach uzebranych niema instytucji ani nawet przedsiębiorstw, któreby nad sprawą techniki drogowej myśleli i ją rozwijali.

O ile w dziedzinie budownictwa praca jest podzielona, gdyż państwowa i samorządowa służba techniczno-budowlana w 50 proc. tylko roboty wykonywuje bezpośrednio, a pozostałe roboty wykonywują przedsiębiorstwa, to roboty drogowe są wyłącznie wykonywane przez zebranych tu na zjeździe inżynierów i techników zarówno Państwowych i Samorządowych. Otóż z tego powodu wszelkie doświadczenia jakie się da osiągnąć w technice drogowej spoczywają wyłącznie w naszym ręku, kontynuował dyr. Zubelewicz: „Każdy z Panów jest bezpośrednim kierownikiem pewnej roboty drogowej, lub mostowej, każdy myśli nad tem by osiągnąć jak największą oszczędność sił roboczych a co za tem idzie i oszczędność w kosztach roboty każdy z Panów myśli nad tym, by osiągnąć największą trwałość budowanej drogi lub mostu. Nasz dorobek za rok ubiegły niemały. Na terenie województwa przybyło nam w roku 1928 44 kilometry dróg bitych państwowych i 173 kilometry dróg gminnych brukowanych. Wybudowano kilkadziesiąt mostów, z których dużo żelazo betonowych i jest kilka większych mostów o niepospolitej konstrukcji ustroju niosącego. Wymienię most przez kanał w Słonimie z kratownicą Rechniewskiego i most przez Dzitwę pod Łopienicą na nowowybudowanym odcinku drogi Lida—Bielica. Wybudowano most przez Szczarę w Byteniu, oraz most przez Niemen w Mikołajewszczyźnie, wzniesiony przy współudziale oddziałów wojskowych. Wykonano również cały szereg mostów żelbetonowych. Rozpoczęliśmy stosować w roku ubiegłym nowy system utrzymywania dróg gminnych za pomocą maszyn równiaczy, których w chwili obecnej w województwie jest 5, w roku 1927 w całej Polsce było tylko 6. Osiągnęliśmy dobre rezultaty w kierunku brukowania osiedli wykorzystując szarwark racjonalnie, dzięki czemu zostało wybrukowane 173 kilometry dróg w osiedlach. Rozwinęliśmy w betoniarniach Sejmikowych w większych ilościach wyrób rur betonowych dla przepustów i w ten sposób skończyliśmy z niepraktycznemi i droższemi przepustami drewnianemi, zastępując rurami betonowymi, których wykonano ogólnej długości 9000 metrów! Powyższe zestawienie wskazuje nam że wysiłek był niemały i doświadczenie osiągnięte przez Panów winno w dużym stopniu wzbogacić technikę drogową, dlatego też zdecydowaliśmy wyznaczyć każdemu z Panów referat z tej dziedziny, w której włożył największy wysiłek. Sądzę że obrany przez nas system organizacyj zjazdu winien osiągnąć oczekiwany rezultat i przyspożyć każdemu z nas zasób wiedzy fachowej.

Lecz oprócz strony ściśle technicznej musimy poruszyć sprawy organizacyj robót i sprawę najbardziej racjonalnego wykorzystania materjałów i sił roboczych. Państwo i Społeczeństwo daje w nasze ręce rocznie sześć miljonów złotych, jest to pieniądz publiczny pieniądz częstokroć ciężko zapracowany. Musimy dla tego poddać bardzo skrupulatnej analizie czy stosuje się oszczędne i celowe jego wydatkowanie.

Organizacja robót drogowych pod tym względem jest trudniejsza od innych robót budowlanych, bo tu roboty są zwykle rozrzucone na setkach kilometrów. Dlatego też przez wszystkie wygłoszone referaty jaskrawą nicią będzie przebijać zagadnienie porównania cen przy rozmaitych sposobach wykonania danej roboty. Wreszcie w końcu obrad poruszymy temat przez Panów najmniej lubiany sprawę dotyczącą strony formalnej i prowadzenia sprawozdań. W naszych sprawach i ze strony formalnej porządek być musi, o tych rzeczach będzie mówił naczelnik oddziału drogowego inż. Ubysz.

Na zakończenie wyrażamy szczere ubolewanie, że Pan Wojewoda Beczkowicz, który tak gorąco interesującą sprawą drogową i naszym zjazdem nie mógł wbrew naszym oczekiwaniom być na zjeździe prosimy Pana Wojewodę zakomunikować to Panu Wojewodzie i życzyć rychłego powrotu do zdrowia.

Również jesteśmy zasmuceni, p.p. inżynierowie Kowalski i Staniewicz z powodu ciężkiej choroby nie mogę wziąść udział w obradach.

Następnie wygłosili referaty, treść których podamy w następnych numerach, p.p. inż. Sobirajski o walce ze śniegiem, wskazując, że głównym środkiem walki zasłony. Podzielił się również ciekawemi spostrzeżeniami przy stosowaniu pługa motorowego i równacza motorowego do czyszczenia dróg od śniegu.

Pan inż. Krupski podał nowy znacznie tańszy sposób wyrobu zasłon ze starych beczek od cementu.

Następnie została omówiona sprawa akcji przeciwlodowej i przeciwpowodziowej. Pan wicewojewoda Godlewski i p. dyr. Zubelewicz podkreślili ważność zagadnienia i wydali pouczenia co do sposobów organizacji na miejscu—omawiana szeroko była sprawa współdziałania oddziałów wojskowych.

P. Rożnowski w zastępstwie chorego inż. Kowalewskiego wygłosił referat o sposobie budowania fundamentów mostu na oporach stałych przy pomocy opuszczania studzienek betonowych. Referat wywołał wielkie zainteresowanie obecnych. Dwa koreferaty pana inżyniera Niedzielskiego i p. techn. Bulando dały możność porównania ze sposobami innemi budowy fundamentów, a mianowicie stosując grodze szpuntpolowe. Następnie kierownik Zarządu Drogowego w Lidzie p. Orlecki wygłosił obszerny i wyczerpujący referat o budowie nowych dróg i dał porównanie wydajności pracy czterech systemów walców.— Po przerwie obiadowej odbyła się ożywiona dyskusja nad referatem p. Orleckiego poczem wysłuchano referatu p. inżynierów Gancarza z Wołożyna o organizacji zabrukowania osiedli. Referat wzbudził duże zainteresrwanie, gdyż sprawa brukowania osiedli jest w każdym powiecie zagadnieniem pierwszorzędnem. Cenne uzupełnienie podali p.p. tech. Baranowicz z Nowogródka i tech. Sahajdowski ze Słonima. Po dłuższej i ożywionej dyskusji przystąpiono do wysłuchania referatu pana inż. Pli[illegible] mat organizacji robót szarwarkowych opatrzony pomysłowemi i ciekawemi wykresami. O godzinie 9 i pół obrady skończono dalszy ciąg nastąpi jutro. Zarówno organizatorzy Zjazdu jak również i przyjezdni inżynierowie i technicy po skończonych obradach jeszcze dłuższy czas przy tablicy debatowali nad poszczególnemi kwestjami wnioskować można już teraz, iż uczestnicy Zjazdu wynieśli wielką korzyść z obrad, co ułatwi im dalszą pracę nad podniesieniem stanu naszych dróg.

Streseman nie powinien zasiadać przy wspólnym stole z Briandem i Chamberlainem

BERLIN 1.III Reichstag po zakończeniu dzisiejszych debat odroczył posiedzenie na wniosek wiceprezydenta Kardoffa do 13-go b. m.

Przed zamknięciem obrad wystąpił hittlerowiec Frick zgłaszając wniosek domagający się, aby minister spraw zagranicznych zażądał od rządów angielskiego, francuskiego i belgijskiego wyjaśnień o rzekomych umowach wojskowych, o których rewelacje ogłosił dziennik utrechcki; w przemówieniu motywującem wniosek pos. Frick oświadczył, iż min. Stresemann nie powinien zasiadać przy jednym stole obrad Ligi Narodów z przedstawicielami Angli, Francji i Belgji do czasu otrzymania zadawalniających wyjaśnień. Wniosek żąda równocześnie aby kanclerz Müller i min. Stresemann niezwłocznie wypowiedzieli się przed Reichstagiem w tej sprawie i zawiadomili jakie stanowisko zamierza zająć Rząd Rzeszy.

Z przemowieniem na popierającem wniosek pos. Fricka wystąpił hr. Westharp w ostrych słowach atakując kanclerza Müllera i min. Stresemanna za niereagowanie w tej sprawie na drodze dyplomatycznej. Omawiając zdanie sprawy przed Reichstagiem hr. Westharp oświadczył, iż stronnictwo jego (niemiecko-narodowe) dużo większą wagę przywiązuje do dyskusji nad tą kwestją w Rejchstagu, aniżeli do sesji Rady Ligi Narodów.

Wniosek pos. Fricka odrzucono.

Rewelacje dziennika utrechckiego polegały na ogłoszeniu pogłosek o istnieniu tajnej umowy wojskowej zawartej pomiędzy Anglją, Francją i Belgją, a skierowanej przeciwko Niemcom. Jak wiadomo rewelacjom tym zaprzeczył oficjalnie zarówno minister spraw zagranicznych Belgji p. Hymnas, jak i p. Briand, a oficjalne czynniki polityczne Anglji oświadczyły, iż nic im niewiadomo o podobnej umowie.

Po tamtej stronie

Bałagan w sądownictwie sowieckim

Kilka dni temu odbył się w Moskwie zjazd sądowników sowieckich, na którym omawiano sprawy zawodowe, a jednocześnie poruszono kwestje prawodastwa sowieckiego, wytykając cały szereg błędów.

Jak donosi moskiewska „Prawda" w ostatnim dniu obrad wystąpił z referatem o obecnym Kodeksie Karnym osławiony Krylenko—generalny prokurator Z. S. R. R. były nauczyciel szkoły powszechnej w Lubelszczyźnie. W początkach panowania bolszewików „naczelny wódz czerwonej armji". Krylenko w referacie swym dowodził ogromnej wartości obecnego kodeksu.

Jak ten „referat" został przyjęty przez zawodowych bądź co bądź prawników, świadczy najlepiej fakt, iż w dyskusji nad referatem zabrał głos jeden tylko mówca, prokurator Solc i... ani słowa nie mówił ani o referacie, ani o kodeksie, a przytoczył jedynie cały szereg wyroków nie dodając żadnych komentarzy.

Przykłady te rzeczywiście były wprost fantastyczne i tak: pewne małżeństwo, które występowało jako świadkowie w sprawie bandyty, trzymano w więzieniu i wożono po całej Rosji przez blisko rok, jedynie tylko w celu dowiadywania się prawdziwego nazwiska bandyty; ponieważ bandyta ten i włamywacz popełnił cały szereg kradzieży i napadów w rozmaitych częściach Rosji i odpowiadał coraz to przed innym sądem, wspomniane małżeństwo zeznawało 17 razy, że bandyta nazywa się Piotr Iwanow i że ma 47 lat; w jakim celu świadkowie odpowiadali z więzienia i poco zeznawali aż 17 razy nic nowego nie dodając, do tej pory niewem — zakończył ten przykład prokurator Solc.

Przytoczył następnie kilku faktów pozbawienia praw wyborczych i tak: jednego z milicjanów sowieckich pozbawiono praw za to, że przed 25 laty służył 4 miesiące w policji carskiej, zaznaczyć należy, że pozbawiony praw służył w milicji sowieckiej 4 lata; pewnego robotnika, który postawił sobie własnym przemysłem domek o jednej izbie również pozbawiono praw wyborczych, jako „właściciela domu, hydrę imperjalizmu i gospodarza". innego robotnika usunięto z posady zato, że zaoszczędził sobie kilkaset rubli jako „burżuja i nepmana"!

Wszystko to odbywało się na podstawie obecnego Kodeksu.

Prokurator Golc miał rację nie dodając żadnych komentarzy! Rzeczywiście — nauzupełniej są niewystarczające.

Wykrycie fałszerza dokumentów Utrechckich

WIEDEŃ. „Wiener Allgemeine Zeitung" podaje z Brukselli: z kół urzędowych donoszą, iż dzisiaj wykryto fałszerza dokumentów Utrechckich. Jest to naturalizowany Belgijczyk z pochodzenie niemiec, który obracał się w kołach germanofilskich i aktywistycznych. Wydany został nakaz aresztowania go.

Horoskopy przed dyskusją mniejszościową w Genewie

RZYM 1.III. Genewski korespondent „Corriera della Serra" referując sprawę mniejszości narodowych, która ma być dyskuntowana na marcowej sesji Rady Ligi Narodów, przewiduje dużą wymianę zdań między ministrem Stresemanem a ministrem Zaleskim.

Korespondent przypuszcza jednak, iż mimo tej dyskusji nie dojdzie do decydującego rozstrzygnięcia sprawy mniejszości narodowych, zostanie powołana jedynie podkomisja do rozpatrzenia zgłoszonych materjałów, a decyzje żadne nie będą powzięte.

Francja ratyfikuje pakt Kelloga

PARYŻ, 1.III. Na dzisiejszem posiedzeniu Izby deputowanych przyjęto projekt ustawy ratyfikującej pakt Kelloga; za projektem głosowało 572 deputowanych, przeciwko 12.

Obrady przemysłowców z górnikami

KATOWICE 1.III. Dziś toczyły się obrady pomiędzy przemysłowcami i przedstawicielami związków zawodowych w sprawie podwyższenia cen w państwie.

Obrady nie zostały zakończone i toczyć się będą dalej w poniedziałek i wtorek przyszłego tygodnia.

Zmiana posła polskiego w Waszyngtonie

Jak się dowiadujemy, wracający do kraju poseł polski w Waszyngtonie, p. Ciechanowski, otrzymuje dłuższy urlop, na jego zaś miejsce do Waszyngtonu wyjeżdża w przyszłym tygodniu dotychczasowy poseł polski w Brukseli, p. Tytus Filipowicz.

Usprawnienie administracji

W dniu 28 b. m. odbyło się w ministerstwie spraw wewnętrznych posiedzenie w sprawie usprawnienia poszczególnych działów służby administracyjnej. Po posiedzeniu zebrani zwiedzili warszawskie elewatory zbożowe na Woli, oraz miejską piekarnię mechaniczną. Gości oprowadzali dyrektorowie maj. Szodrowski i p. Muczyński.

Powrót podsekretarza stanu Doleżala

Jak się dowiadujemy, podsekretarz stanu w ministerstwie przemysłu i handlu, dr. Fr. Doleżal, wraca do Warszawy z obrad Komitetu Ekonomicznego Ligi Narodów w Genewie dn. 3 b. m.

Przyjazd wojewodów

Przybyli do Warszawy w sprawach służbowych wojewoda wileński — p. Raczkiewicz i wojewoda łódzki—p. Jaszczołt.

Proces zamachowca

PRAGA 1 III. Korespondent Polskiej Agencji Telegraficznej dowiaduje się, że proces sprawy zamachu na konsula generalnego w Pradze p. Lubaczeskiego odbędzie się 12 bieżącego miesiąca.

Co słychać nowego?

2 Sobota

Dziś: Heleny

Jutro: Joachima

Ceny artykułów spożywczych.

Mąka razowa w hurcie 39½ gr. w detalu 44 gr.
Chleb razowy w detalu 35 gr.
Mąka 70% w hurcie 55 gr. w detalu 60 gr.
Chleb 70% (pytlowy) w detalu 53 gr.
Mąka 80% (szatr.) w hurcie gr. w detalu 52 gr.
Chleb 80% w detalu 43 gr.
Słonina I-go gat. 3 zł. gr. 30
Sadło 3 „ „ 50

DZISIEJSZA POGODA

Komunikat Państwowego Instytutu Meteorologicznego

Na Pomorzu zachmurzenie malejące, pozatem pogodnie, słaby wzrost temperatury w dzielnicach północnych, słabe wiatry miejscowe.

Wyjazd Prokuratora Sądu Okręgowego

Prokurator Sądu Okręgowego Pan Chodecki w dniu wczorajszym wieczorem wyjechał w sprawach służbowych do Wilna.

Działalność Polskiej Macierzy Szkolnej

Jutro t. zn. w niedziele o godz. 7-ej wieczorem odbędzie się organizowany staraniem miejscowego Oddziału Polskiej Macierzy Szkolnej w sali Straży Pożarnej odczyt z przezroczami ks. dziekana Węckiewicza na temat „Prawda o Polsce".

Przeniesienia w szkolnict

Lewicka Stefanja, nauczycielka 4-kl. Szkoły Powszechnej w Łozkach, gm. Szczorse z dniem 1 marca b. r. zostaje przeniesiona do 3 kl. Szkoły Powsz. w Ochonowie, gm. Zdzięcioł.

Kurbykówna Helena, kierowniczka Szkoły Powsz. w Maluszycach, gm. Rajca z dniem 1 marca b. r. zostaje przeniesiona na takież stanowisko do Horoszek, gm. Dworzec.

Inspektor szkolny zaangażował na nauczyciela do 4 kl. Szkoły Powsz. w Łozkach, gm. Szczorse p. Zofję Kopacewiczową.

Ze Związku Strzeleckiego

W dniu dzisiejszym i jutrzejszym t. j. w sobotę i niedzielę odbywa się w Komendzie Okręgu Związku Strzeleckiego w Nowogródku odprawa Komendantów Obwodów Zw. Strzeleckiego.

Termin składania podań o nadanie medalu „Polska swemu obrońcy" dla pragnących uzyskać go w dniu imienin Pana Marszałka t. j. 19 marca b. r. upływa nieprzekraczalnie w dniu 5 marca".

Walne zebranie Okręgowego Tow. Rzemieślników Chrześcjan

Dnia 10 marca b. r. w lokalu Szkoły Powszechnej w Nowogródku odbędzie się Walne Zebranie Członków Okręgowego Towarzystwa Rzemieślników Chrześcjan.

Z SĄDÓW

Za gwałt na osobie nauczyciela

Urząd Prokuratorski w Nowogródku pociągnął do odpowiedzialności sądowej mieszkańca m. Roszyna powiatu baranowickiego — Antoniego Jawiewickiego, który dwukrotnie uderzył, odbierającego od niego inwentarz szkolny nauczyciela Józefa Świtalskiego oraz znieważył tegoż podczas pełnienia obowiązków służbowych.

Najbliższe rozprawy

Na dzień 21 marca r. b. Sąd Okręgowy w Nowogródku wyznaczył celem rozpoznania sprawę b. Kierownika Państwowego Zarządu Drogowego w Nowogródku Stanisława Zenawicza i urzędnika tegoż Urzędu Grzegorza Danilewicza którzy za pomocą wspólnego fałszowania list płatniczych budowy mostów w Mikołajewie i Szczorsach przywłaszbzyli sobie na szkodę skarbu Państwa przeszło 8000 zł. Na rozprawę powołano przeszło sto świadków.

Za uchylenie się od służby wojskowej

Prokurator Sądu Okręgowego w Nowogródku pociągnął do odpowiedzialności sądowej mieszkańca wsi Charosica, gm. niehniewickiej pow. nowogródzkiego Bazyla Sawicza, który jako poborowy zbiegł za granicę i pozostawał tam cały 1926 rok w celu uchylenia się od służby wojskowej.

Znowu komuniści

Prokurator Sądu Okręgowego w Nowogródku złożył sądowi akt oskarżenia przeciwko mieszkańcom Zarzecza, gm. karelickiej — Piotrowi Łahucie i Włodzimierzowi Fiedorako; mieszkańcom wsi Kajszowki, gm. cyryńskiej—Mikołajowi Mołodeckiemu i Janowi Saczko, którzy należeli do K. P. Z. B. zawiązanej celem obalenia istniejącego ustroju państwowego i społecznego w Polsce, prowadząc agitację za zbrojnym powstaniem celem oderwania ziem wschodnich, rozpowszechniali odezwy, podburzając do wystąpień rewolucyjnych i pełniąc w zorganizowanych jaczejkach czołowe funkcje.

Oskarżeni oczekują rozprawy w więzieniu.

Gimnazjum białoruskie otrzymało prawo publiczności

Rozporządzeniem z dnia 14 lutego b. r. Ministerstwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publicznego, nadało wyższym klasom Gimnazjum Białoruskiego w Nowogródku prawo publiczności, wobec tego, że niższe klasy prawo publiczności już posiadały, obecnie prawo publiczności otrzymało całe gimnazjum.

Przyznanie prawa publiczności gimnazjum białoruskiemu jest zdobyczą kulturalną pierwszorzędnego znaczenia—stwarza bowiem oficjalne ognisko kultury białoruskiej, które promieniować będzie na cały teren.

Dotychczasowe warunki pracy naukowej młodzieży białoruskiej, która stała odcięta od możliwości dalszych studjów uległy radykalnej zmianie. Młodzież ta zdobywając prawo wstępu do wszystkich wyższych uczelni w kraju stanąć może istotnie w szeregach pracowników na niwie narodowej. Nie tracąc kontaktu ze swem społeczeństwem wnosić może doń czystsze źródło wiedzy i pracować dla jego przyszłości.

Jest rzeczą jasną, że zdobycz ta musiała podziałać niepokojąco na te czynniki, które na fermencie niezadowolenia budują swoje plany. Wskutek agitacji wywrotowej część młodzieży białoruskiej tego gimnazjum dała się porwać do karygodnego wystąpienia i ogłosiła manifestacyjny strejk rzekomo w związku z wypadkami wileńskiemi.

Sam początek nowej ery gimnazjum został więc zakłócony robotą wywrotowców zmierzających bardzo energicznie do zniszczenia wszystkich białoruskich placówek dokąd ich wpływy nie sięgają, aby na tem podłożu siać zarzewie fermentów i niepokojów.

Rada Pedagogiczna gimnazjum białoruskiego będąc świadoma swej odpowiedzialności wobec społeczeństwa i państwa podjęła energiczne kroki w celu zlikwidowania tego incydentu, który przy dłuższym trwaniu mógło szkodliwie odbić się na przyszłości gimnazjum.

Większość uczniów, którzy tylko przezeźle pojętą solidarność dali się porwać do strajku oświadczyła szczerą chęć i gotowość powrotu do normalnych zajęć szkolnych — wobec czego przywódcy w liczbie 5 zostali z gimnazjum wydaleni.

Od siebie musimy zaznaczyć, że incydent jaki zdarzył się w gimnazjum białoruskiem winien obudzić czujność społeczeństwa białoruskiego, które twardo winno stanąć na straży swych zdobyczy kulturalnych.

Akademja ku czci Ojca św. Piusa XI

W niedzielę w sali Teatru Miejskiego odbyła się uroczysta Akademja ku uczczeniu 50 lecia Kapłaństwa Papieża Piusa XI.

Przemówienie wygłosił wiceprezes S. O. p. Parfjanowicz podkreślając, że naród polski za szczególniem pjetyzmem obchodzi tę uroczystość widząc w Ojcu św. nie tylko Głowę Kościoła Katolickiego ale także swego najlepszego przyjaciela i obrońcę—to też wyraz hołdu jaki w tej chwili składamy płynie i głębi uczucia!

Następnie chór pod dyrekcją prof. Kawałkowskiego odśpiewał hymn papieski i narodowy poczem prof. Dr Ks. Sopicko wygłosił na temat prac dokonanych przez Ojca św.

Następnie kwartet smyczkowy wykonał. Wstęp do orato jum „Siedem słów Chrystusa na Krzyżu i orkiestra symfoniczna Andante z V symfonji Bethovena".

Po zakończeniu Akademji Komitet wysłał do Nuncjatury Papieskiej w Warszawie depeszę z wyrazami hołdu.

Ustawa o służbie domowej

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej opracowało projekt ustawy o pracownikach domowych (o służbie domowej), który w najbliższych dniach zostanie rozesłany ministerstwom do uzgodnienia. Projekt ten reguluje kwestje zawarcia i rozwiązania umowy o pracę, czasu pracy, urlopu, oraz ochrony pracy młodocianych pracowników domowych. Według projektu okres wypowiedzenia przy umowie, zawartej na czas nieokreślony, wynosi przynajmniej 2 tygodnie i kończyć się musi zawsze ostatniego dnia tygodnia kalendarzowego. Pracownikowi domowemu zapewnia się w ciągu doby 12 godzinny okres czasu na sen i wypoczynek. Odpoczynek pracowników domowych, zatrudnionych przy dzieciach do lat 3 i chorych, powinien trwać niemniej, niż 10 godzin. Pracownik domowy ma prawo co rok do korzystania z płatnego 8-o dniowego urlopu po roku pracy i do 15-dniowego po 3 latach pracy. Pracownik domowy w wieku od 15 do 18 lat ma prawo przy pracy roku pracy do 14-o dniowego płatnego urlopu.

Pożarnictwo w powiecie Słonimskim

Pożarnictwo w naszym powiecie rozwija się i liczba straży pożarnych wciąż wzrasta. Celem skoordynowania działalności poszczególnych straży, z inicjatywy pana starosty Henszla w dniu 27 stycznia b. r. założony został Związek Okręgowy Straży Pożarnych Pow. Słonim. Piękne hasło „w jedności siła", wyryte w sztandarze strażackim z powstaniem Związku Okręgowego, będzie nareszcie zrealizowane w naszym powiecie i pobudzi do ścisłego zespolenia wszystkich placówek strażackich naszego powiatu. O doniosłej idei strażackiej, jakoteż o niezbędność tych straży ochotniczych dla dobra społeczeństwa, nie będziemy mówić, gdyż za siebie mówią—nasze przeważnie drewniane budynki, słomiane strzechy i gęsto zabudowane miasta i wsi, a w wyniku tego częste pożary. Obrona przeciwpożarowa, wymaga straży pożarnych z odpowiedniemi narzędziami pożarniczymi; nie patrząc na to organizacje strażackie naszego powiatu, a przeważnie straże małomiasteczkowe i wiejskie, nie mają twardej podstawy finansowej, nie mając środków do nabycia odpowiednich narzędzi pożarniczych, konserwacji taboru, budowy remizy i do samych małych kosztów organizacyjnych, potrzebnych dla utrzymywania straży w stanie bojowym. Jednakże strażacy, poszczególnych straży pożarnych mają duży zapał do pracy i wyszkolenia, lecz muszą to często zaniechać z braku środków materjalnych, przeto przeważnie organizacje są słabe gdyż odczuwa się brak narzędzi pożarniczych i wyszkolenia. Ludność, a przeważnie w większej części wiejska przy rozmaitych imprezach na rzecz straży unika ofiar, tłumacząc, że straże pożarne wcale nie potrzebne, natomiast w czasie pożarów, kiedy nieszczęście grozi im, żądają od straży pożarnej energicznej akcji mają pretensje do nieodpowiednich narzędzi i potrafiając krytykować wszystkie braki, wiedząc że brak odpowiednich narzędzi pożarniczych często uniemożliwia wszystkie wysiłki straży. Straże Pożarne w powiecie, a przeważnie większa część wiejskich nie posiada gotówki na same minimalne wydatki, gdyż zapomogi od samorządu po dużych interwencjach dochodzą w małych małych i nie w swoim czasie, za wyjątkiem nieco większych zapomóg P.D.U.W.

Straże pożarne we wsiach i miastach winny być ochotnicze, lecz tylko do elementu ludzkiego i jeżeli strażak ochotnik daje swoje siły i zdrowie i jest gotów do czynu na każdy alarm, to społeczeństwo w ramach Samorządu, musi dla dobra własnego utrzymywać te organizacje, zaopatrzyć w odpowiednie tabory, remizy i inne wydatki organizacyjne i opierać obronę przeciwpożarową na trwałych podstawach finansowych.

Wszystkie wysiłki poszczególnych straży do unormowania wyżej wskazanego, były bezcelowe, do utworzenia Związku Okręgowego Straży Pożarnych. Obecnie gdy ten Związek jest utworzony i wybór członków Zarządu okazał się bardzo trafnym i zawiera pomiędzy sobie wielu energicznych działaczy społeczeństwa, Rządu, Samorządu, P. D. U. W. Związek Okręgowy Straży Pożarnych, wśród rozmaitych zagadnień życia strażackiego ma pierwsze zadanie: zainicjować akcją, zmierzającą do uzyskania dla straży trwałej podstawy finansowej przez racjonalne poparcie Społeczeństwa, Samorządu i P. D. U. W. oparte na budżecie każdej Strazy, zaakceptowanego przez Związek Okręgowy Straży Pożarnych. Jedynie przy takich warunkach Straże Pożarne będą odpowiadać swemu zadaniu dla dobra społeczeństwa.

Nie wątpimy że nowopowstały Związek Straży Pożarnych stanie potężną placówką walki o egzystencji Straży Pożarnych naszego powiatu, wobec czego wszystkie organizacje strażackie naszego powiatu, winni stanąć karnie w szeregach i wykonywać ściśle zarządzenia Związku Okręgowego Straży Pożarnych, któremu życzymy pomyślnego rozwoju!

* * *

W dniu 12 b. m. zostało zwołane we wsi Zabierdowo, gma Rajczańskiej pow. nowogródzkiego zebranie gromadzkie na którem postanowiono zorganizować we wsi Ochotniczą Straż Pożarną. Straż ta będzie miała za zadanie nie tylko nieść pomoc w razie pożaru mieszkańcom wsi Zaberdowo ale i okolicznym osiedlom w promieniu 3 kl.

Do Zarządu powołano Ant. Zubryka, M. Arciuka, M. Czereszkę, Mikołaja Czereszkę i M. Naumanowicza jak również skooptowano kierowniczkę miejscowej szkoły powszechnej na referentkę oświatową straży.

Zaznaczyć należy, iż jest to już 4 straż na terenie gminy rajczańskiej.

* * *

W dniu 13 b. m. odbyła się lustracja kontrolna straży pożarnej we wsi Dubrowa gm. Rajczańskiej.

Lustracja wykazała, że straż przez cały okres zimowy żadnej większej działalności nie przejawiała, pomimo iż miała ku temu jak najlepsze warunki. Podkreślić jednak należy, iż projekty pracy na okres letni każą przepuszczać, że okres przyszły będzie bardziej produktywny. Największym pragnieniem jest w najbliższym czasie, znajdujący się w sąsiedniej wsi, spichrz przenieść do siebie i przebudować na remizę za specjalnym przeznaczeniem na świetlicę ogólną.

Sytuacja na kolejach

Sytuacja na kolejach uległa dalszej poprawie we wszystkich dyrekcjach, z wyjątkiem dyrekcji wileńskiej, gdzie wskutek trwających bez przerwy śnieżnych i zamieci lokalnych ruch pociągów i praca przetokowa nadal utrudnione i odbywają się przy pomocy pługów odśnieżnych. Dnia 26 b. m. ponownie przywrócono ruch na linji wąskotorowej Orańczyce—Prużany. W dyrekcji stołpcowskiej, po usunięciu zasp pomiędzy stacjami Jezierzany—Piłatkowice—Teresin, z dniem 26 b. m. podjęto ruch ogólny na całej linji Wygnanka—Iwanie Puste. W dyrekcji lwowskiej pada śnieg. Ruch wstrzymany jest jeszcze na odcinkach Nowy Łupków—Cisna, Steknik — Traskawiec i Radziechów—Stojanów. Opóźnienia pociągów dochodzą do 120 minut.

Czytajcie „Życie Nowogródzkie"

Kronika Baranowicka

Echa powyborcze

Wybory do Rady Miejskiej dziś należą już do przyszłości. Nastało uspokojenie po wyładowaniu energji w walce wyborczej wśród najzacieklejszych nawet przeciwników tych lub innych dążeń, poglądów i ambicji i naogół opinja publiczna jest zadowolona z wyników tej walki. Są naturalnie poszczególne niespokojne duchy, którym jeszcze nisk w niczem nie dogodził, usiłujący z miną wysoce kondencjalną rozpuszczać plotki o rzekomem niezadowoleniu wśród społeczeństwa wyniku wyborów, o mającem nastąpić unieważnieniu wyborów przez władze nadzorcze itp. banialuki.— jednakowoż naiwnych, którzy by na serjo brali podobne wiadomości jest bardzo mało, gdyż wybory zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami, na straży których stał Główny Komitet Wyborczy.

Opowiadają, że prawie w każdym obwodzie przy podliczaniu głosów wyborczych znaleziono kartki z humorystycznymi rymowanymi aforyzmami na temat aktualny, a nawet na 2-ch kartkach jeśli dowcipnisie dość nieźle wyrysowali karykatury z podobiznami 2-ch miejscowych działaczy białoruskich z rymowanym nadpisem niezbyt pochlebnym dla ostatnich.

Kartki te podobno dostały się w ręce pewnego sprytnego zbieracza rzadkości, który chce na nich zrobić kokosowy interes, w nadziei że znajdzie amatorów do nabycia tych poniekąd historycznych dokumentów.

Rekolekcje dla pań

Staraniem ziemianek Baranowickich w dniach 4, 5, 6 i 7 marca będą urządzone w lokalu Klubu Kolejowego rekolekcje dla pań, których udzieli O. Maciewicz Jezuita. Początek 4 marca o godz. 7 wieczór, następne zaś nauki odbędą się o godz. 10-ej rano i 7-ej wieczór. Wstęp na rekolekcje za okazaniem imiennego zaproszenia.

Gościnne występy rosyjskiego teatru dramatycznego

Poczynając od 26 lutego w sali Straży Ogniowej rozpoczęły się przedstawienia rosyjskiej trupy dramatycznej na czele ze znanym artystą b. Teatru Artystycznego w Moskwie p. Kiełczewską. Dnia 26 lutego wystawiona była komedja Kowe „Awanturnica" zaś 27 lutego dramat L. Tołstoja „Anna Karenina".

Przedstawienia cieszą się ogromnem powodzeniem szczególnie u publiczności żydowskiej. Trzeba oddać sprawiedliwość, że zespół artystów jest bardzo zgrany, a gra p. Kiełczewskiej jest bez zarzutu.

Pożar

Dnia 25 lutego o godzinie 8-ej wieczór we wsi Szewiele gminy Lachowickiej w zagrodzie Michała Buraka wybuchł pożar, od którego spalił się dom mieszkalny i przylegające zabudowania dospodarze, oraz znajdujące się wewnątrz 4 owce, 1 świnia, 300 pudów zboża, 200 pudów kartofli, odzież domowa, sprzęty domowe i narzędzie rolnicze. Wysokość strat obliczona jest na 8000 zł. Pożar powstał wskutek podpalenia, w dokonaniu którego podejrzany jest Antoni Burak, zamieszkały w Szewielach. Ostatni niejednokrotnie był już karany sądownie za rozmaite wykroczenia i obecnie został przytrzymany przez policję, która prowadzi dochodzenie.

Wczoraj na terenie powiatu miały miejsce, aż trzy pożary, a mianowicie: we wsi Marynowo, gm. ostrowskiej zapaliła się nadbudowa nad piwnicą, stanowiąca własność Aleksandra Szymczyka, pożar stłumiono w zarodku; we wsi Załuże, gm. niedźwiedzickiej spłonął spichrz ze zbożem Antoniego Bornika, straty przekraczają 1000 złotych; wreszcie w Szwelech, gm. lachowickiej spaliła się cała zagroda Michała Buraka, przy czem nie zdołano wyprowadzić z ognia kilka sztuk bydła, straty wynoszą przeszło 8.000 zł.

Przykład godny naśladowania

Z inicjatywy Inspektora Szkolnego powiatu Siołpeckiego p. F. Lisowskiego i w porozumieniu się z Komitetem Powiatowym LOPP. od miesiąca strzeżnie przystąpiono do organizowania gęstej sieci kół LOPP. wśród uczącej się młodzieży szkół powszechnych.

W tak krótkim czasie powstały już Koła w Stołbcach, Opieczkach, Słobodzie, Zajamnym, Steczkach, Zadworju, Buchanach Rubieżewiczach, Mirze, Turcu, Jeremczach, N Świerżniu, Zasulu Pogorzelcach, Skoryczach, Łapkach, Wielkiej - Słobodzie, Siniewskiej-Słobodzie, Zagórzu, Dołkinowie, Nowym-Siole, Tarasiewiczach, Berezówku i Łakowiczach.

Wyjaśnienie

W związku z notatką Redakcji, dotyczącej zatargu nauczycielstwa z sekretarzem Urzędu Gminnego Zdzięcioł p. Józefem Gorońskim (Nr. 4 „Życia Nowogródzkiego"), ostatni umieścił w Nr. 53 tegoż pisma wyjaśnienie, które nie jest zgodne z prawdą, wobec czego Zarząd Ogniska Zw. Pol. Naucz. S. P. w Zdzięciole, na podstaw ustawy prasowej prosi Redakcję umieścić w jednym z najbliższych numerów poczytnego dziennika co następuje:

1) Zatarg istnieje nie pomiędzy jednostkami z pośród nauczycielstwa a p. J. Gorońskim, lecz pomiędzy nim a całem nauczycielstwem gminy. O tem świadczy uchwała całego nauczycielstwa, domagająca się usunięcia p. Gorońskiego ze stanowiska sekretarza Urzędu Gminy Zdzięcioł i w myśl której nauczycielstwo nie załatwia i nie będzie załatwiało żadnych spraw z Urzędem, aż do chwili usunięcia.

2) Zatarg nie ma podłoża prywatnego, został on spowodowany bezprzykładnem traktowaniem całego nauczycielstwa w korespondencji urzędowej, redagowanej przez p. J. Gorońskiego, oraz nietaktownem i głupiasiem postępowaniem z nauczycielstwem przy załatwieniu spraw urzędowych w Urzędzie Gminy.

3) Zatarg powstał nie z chwilą zawarcia związku małżeńskiego przez p. Gorońskiego z nauczycielką, pracującą na terenie gminy, lecz początki jego cofają się od pierwszych miesięcy urzędowania p. Gorońskiego w Zdzięciole.

4) Nieprawdą jest Jakoby p. Przedworska dała początek zatargowi, natomiast prawdą jest, że wyjątkowo brutalne potraktowanie przez p. Gorońskiego nauczycielki S. Przedworskiej przy załatwianie przez nią spraw urzędowych w Urzędzie Gminy w dniu 5 stycznia r. b.—jest jednym z głównych powodów konfliktu.

Zarząd Ogniska
Zw. Pol. Naucz. S. P. w Zdzięciole.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1395

Sobota 2 marca

11.56—12.00. Sygnał czasu.
12.10—13.00. Koncert płyt gramof.
13.00—13.15. Kom. roln., meteor., oraz transm. z Krak. not. giełdy zboż. krakowskiej.
14.40—15.10. Kom.: meteor., gosp. i nadbr.
15.40—16.00 Kom. samorządowy.
16.00—16.25. Odczyt z cyklu org. przez Min. W. R. i O. P. p. t. „Nowy podręcznik metodyki przyrodoznawstwa" (obcowanie z przyrodą).
15.50—16.45. Muzyka płyt gramof.
16.25—16.50. „Z przeżyć i dziejów narodu".
16.50—17.00. Nadprogram, kom.
17.00—18.00. Transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy w Wilnie.
18.00—19.00. Program dla dzieci i młodzieży.
19.00—19.20. Rozmaitości.
19.20—19.30. Komunikaty
19.30—19.55. „Radjokronika".
19.56—20.00 Sygnał czasu.
20.00—20.25. Odczyt p. t. „Dzieje muzyki polskiej".
21.10. Muzyka lekka.
22.00—22.05 Kom. lotn.-meteor.
22.05—22.20. R. A. T.
22.20—22.30. Kom.: polic., sport., nadprogram.
22.30—23.30. Transm. muzyki lekkiej.

Niedziela 3 marca

10.15 Transm. Naboż. z Kated. Pozn.
11.56—12.00. Sygnał czasu.
12.10 Poranek muzyczny
14.00 Pogadanki dla gospodyń wiejs.
14.20 Odczyt p. t. „Spółdzielnie mleczarskie i dobrobudziejstwo rolnika.
14.40 „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze"
15.00. Kom.: meteor. i napr.
15.15 Koncert
17.00 Odczyt p. t. „Czego szkoły akademickie wymagają od maturzystów
17.55 Odczyt p. t. „Zdobycze techniczne ostatnich miesięcy"
18.20 Rad. lud. filer-muz.
19.00. Rozmaitości.
19.20 Odczyt z cyklu „W krainach polskiejczi, sfinksów i piramid"
19.45—19.55. Nadprogram, kom.
19.56—20.00 Sygnał czasu
20.00 „Rozrywki umysłowe"
20.40 Kwadrans literacki
20.45 Koncert popularny
22.30—23.30 Transm. muzyki tan.

GIEŁDA

Giełda Nowogródzka

[illegible] 8.30. Zloty 171.52, Dolar [illegible] 34.66 Ber[illegible] 26.44 Holandja 357.35 [illegible] 358.65 Czeski 13.95 [illegible] 173.05 Włochy 33.67 Rsole złote—4.61½ 4.6[illegible] [illegible] 9½ Tendencja niezmieniona.

Złoty [illegible] zagranicznych [illegible] 18 [illegible]

Gdańsk 57.73—57.87 Berlin 47.12 47.32, [illegible] York 11.23 Zurich 58.30 Londyn 43.30 Paryż 36 378.08 Wiedeń

Papiery wartościowe

Pożyczka Inwest 111 112 113½ [illegible] 102 [illegible] 67 59 8 [illegible] 94 [illegible] 49½ 49,5 70 5% [illegible] 53 12 [illegible] 114 110½ stabilizacyjna 97 6% kolejowa 102 % stabilizacyjne 92.

Akcje

Bank Dyskontowy 128 — [illegible] 27 Polski 175½ 175½ [illegible] 85 Sita i Swarzędz 42,133 [illegible] 58.99½ [illegible] — Lilpop 36½ 37 Firlej 34 Modrzejów 30 [illegible] 2.5 Starachowice 33½ [illegible] 40 Ostrowiec 105, Bank Zachodni 90 (96) Zieleniewski 143. Pocisk 6.50 Norblin 211 Cukier 43 Cegielski 35 Parowóz 25 Spiess 240

Potrzebna
dochodząca służąca od zaraz. Wiadomość w Administracji „Życia Nowogródzkiego". 741

MACIORE sprzedam pół krwi angielskiej 2 lata, dwa ostatnie młody po 18 szt. wagi około 13—15 pudów, obejrzeć można maj. Humniszcze Piątkowskich wiadomość czwartki i poniedziałki w hotelu Komercyjnym lub skrzynka pocz. 47. Cena 500 zł. Likwiduję chlewn. 738—1

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowogródku na powiat Nowogródzki okręgu zamieszkały w Nowogródku przy ulicy 3-go Maja pod Nr. 4, ogłaszcza, że na zaspokojenie należnej Konstantemu Tarlikowskiemu i Aleksandra Tarlikowskiego sumy 2000 zł. z proc. i kosztami, w dniu 15 kwietnia 1929 r. o godz. 10 rano odbędzie się w sali posiedzeń Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogródku przy ulicy Korelickiej publiczna sprzedaż przez licytację nieruchomej majętności położonej we wsi Miratycze, gminy Rajczańskiej, powiatu Nowogródzkiego, należącej do Aleksandra Tarlikowskiego, składającej się z parceli gruntu ornego i łąk w uroczysku „Scheda" o przestrzeni 2-ch dziesięcin, szczegółowo wskazanych w opisie w dniu 24 lipca 1928 r. sporządzonym.

Powyższa nieruchomość urządzonej księgi hipotecznej niema i w zestawie nie jest i podlega sprzedaży w całkowitym komplecie, podług wskazanego wyżej opisu.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej 3000 zł. Stawając do licytacji obowiązany jest złożyć wadjum 300 zł. Warunki licytacyjne mogą być przejrzane w Kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Nowogródku.

740—

Komornik sądowy.
A. Birula

BUDŻET

Sejmiku powiatu nowogródzkiego na rok 1929-30.

Niniejszem podaje do wiadomości publicznej, że zgodnie z § 2 Rozporządzenia P. Prezydenta R. P. z dnia 17.VI 1924 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez Związki Komunalne, poczynając od dnia 2 do dnia 9 marca b. r. będzie wyłożony preliminarz budżetowy Sejmiku pow. Nowogródzkiego na rok 1929—30.

Zainteresowane osoby mogą przeglądać preliminarz oraz dotyczące materjały finansowe we wskazanym wyżej terminie codziennie z wyjątkiem niedzieli (3.III) w lokalu Biura Wydziału Powiatowego w czasie godzin biurowych.

(—) Hryniewski
Przewodniczący Wydziału Powiatowego
STAROSTA

WYDZIAŁ POWIATOWY w LIDZIE ogłasza

PRZETARG PUBLICZNY

na dostawę około 1200 mtr³ drzewa sosnowego, cięcia zimowego 1928/9 roku o średnicy około 28 cm. różnej długości, oraz 1-o sztuk belek sosnowych długości 17.50 m. b. średnicy 29 cm. do budowy mostu na rzece Niemnie pod Ogrodnikami. Termin ukończenia dostawy 1 czerwca b. r.

Bliższych wyjaśnień można zasięgnąć w powiatowym Zarządzie Drogowym w Lidzie, względnie w Dyrekcji Robót Publicznych w Nowogródku.

Oferty mogą być składane na cały materjał, lub na części niemniej jednak 400m³

Otwarcie ofert nastąpi dnia 11 marca w Wydziale Powiatowym w Lidzie o godzinie 12 w południe.

Oferty z podaniem ceny na miejscu budowy lub w lesie w zapieczętowanych kopertach z napisem „oferta na dostawę drzewa na most w Ogrodnikach" z potwierdzeniem złożenia w Kasie Wydziału Powiatowego w Lidzie wadjum w wysokości 10% sumy oferowanej, należy wnosić do dnia 11 marca godzina 11 w południe do Kancelarji Wydziału Powiatowego w Lidzie.

Wydział Powiatowy zastrzega sobie prawo wyboru oferianta bez względu na wysokość oferowanej ceny, względnie nie korzystać z żadnych ofert.

Lida, dnia 25 lutego 1929 roku.

Przewodniczący
Wydziału Powiatowego w Lidzie
H. Bogatkowski
STAROSTA

K U P O N
na prawo korzystania z bezpłatnych porad prawnych „Życia Nowogródzkiego".
Wyciąć i załączyć do listu.

DZIŚ premjera! Miejskie Kino Kulturalno-Oświatowe
Program dla dorosłych!
Wyświetla film tylko dwa dni
„NIELUDZKA"
dramat w 10 aktach.
W ROLACH GŁÓWNYCH: Klaza LESCOT, JAQUE CATELAIN i MAHARADŻA DZORRICH
ANONS: **„Księżna Masza"**
Początek seansów w powszednie dnie o godz. 5, 7 i 9-ej
W niedziele i święta o godz. 3, 5, 7 i 9-ej.
Loże 2 zł., I miejsce 1 zł. 25 gr., II miejsce 75 gr. III miejsce 50 gr., uczniowskie na II-gie miejsce 50 gr.

Redaktor i wydawca Zygmunt Kamieński
Drukarnia Wydz. Pow. w Nowogródku